

www.amicsarbre.cat

OFICINA COMARCAL DE TURISME DE L'URGELL

C. Agoders, 16
25300 Tàrraga · 973 500 707
www.turismeurgell.cat

MUSEU COMARCAL DE L'URGELL

C. Major, 11
25300 Tàrraga · 973 312 960
www.museutarrega.cat

Parc de Sant Eloi

Foto: Josep M. Martí

A principis del segle XX, la serra de sant Eloi era majoritàriament erma amb terrenys comunals i de propietat privada, on hi havia explotacions de graveres i de conreus d'oliveres i ametllers principalment. Fou la fundació, l'any 1913, de l'Associació d'Amics de l'Arbre, la que va promoure la creació del

parc de sant Eloi, i hi va dedicar els seus esforços per dotar-la d'espais amb passeigs, places i fonts, tot fent plantacions diverses d'arbres. Les varietats principals plantades van ser el pi blanc i posteriorment s'hi ha introduït el pi pinyoner, l'alzina i el roure. Aquestes actuacions han permès crear diferents

àmbits d'una bellesa clàssica com el jardí llatí, espais d'estil romàntic, així com també, a partir de la dècada dels anys vuitanta del segle XX, la creació d'un museu a l'aire lliure basat en elements industrials i agrícoles. Tots aquests elements es troben en diferents indrets del parc com són les places

de les Alzines, del Mestre Güell, de la Sardana, de la Granota, de la Mare de Déu de Montserrat, el passeig de Josep Castellana i Sangrà, etc. També compta amb un conjunt de fonts: la dels Enamorats, de la Guitarra, de la Granota, dels Amics de l'Arbre, dels Cantaires,

dels Escolars, de Mn. Josep Garriga, etc., i la més antiga de totes, la del Congrés. En el conjunt de les 17 hectàrees del parc s'hi pot apreciar, entre arbres i arbusts, una setantena de varietats, cosa que el fa digne de passejar-hi tot descobrint-hi aquesta gran varietat arbòria.

Fou el targarí Simó Canet, d'ofici argenter, qui el 13 de juny de 1248 en la seva deixa testamentària establia que un cop traspassat el seu hereu portés a terme "l'edificació d'una capella dedicada a sant Eloi, patró dels argenters, al cap de la serra existent davant de la vila". És d'aquesta manera com ha tingut presència, des del segle XIII, l'ermita dedicada a sant Eloi a la nostra ciutat.

La història

L'estil de la seva construcció és el gòtic català. Consta d'una sola nau, de planta rectangular amb un parell de columnes adossades a cada mur i la coberta és a doble vessant.

En el decurs de la seva llarga història han estat moltes les vicissituds que ha patit aquesta ermita. Va tenir períodes d'esplendor durant els segles XVII i XVIII, i de decadència, al llarg del segle XIX i també en la posterior crema dels seus altars i retaules al temps de la guerra civil del 1936. Cal destacar-ne la construcció del seu bell campanar, d'uns 17 m d'alçària, erigit al llarg dels anys 1963 i 1964, així com la seva reforma total soferta entre els anys 1969 i 1971. Durant aquest període d'obres de restauració, el

29 d'agost de 1970, en enderrocar un mur de tàpia es va trobar una imatge de sant Eloi, d'estil gòtic, partida en tres trossos. En l'actualitat és la imatge que presideix el presbiteri de l'ermita. Els inicis del parc cal situar-los en la celebració a Tàrraga l'any 1910 del XIII Congrés Agrícola Català Balear, que deixà a la ciutat com a testimoni d'aquella efemèride l'anomenada font del Congrés. Tres anys després es fundava l'Associació d'Amics de l'Arbre amb la finalitat de donar continuïtat a algunes de les ponències presen-

tades en aquell Congrés, com era la forestació dels espais erms i un major aprofitament de les aigües dels distints cursos dels rius, de manera especial fent referència a les del riu Segre.

Calendari

L'últim diumenge del mes de març
(excepte Setmana Santa)
FESTA DE L'ARBRE

19 d'agost
FESTA DE SANT MAGÍ
Advocació a l'ermita de sant Eloi des del s. XVIII. Celebració eucarística, esmorzar i repartiment de l'aigua de la Brufaganya.

Segon diumenge de setembre
APLEC DE SANT ELOI
Se celebra en aquest dia des de l'any 1782. És l'acte central de la Festa Major de setembre.

1 de desembre
FESTA LITÚRGICA DE SANT ELOI
Repic de campanes des del cloquer de l'ermita.

On menjar

Bufet Lliure
CUINA CASOLANA
Via Lacetània, 9-11 · 973 672 258

MOLÍ D'OLI
OLI D'OLIVA VERGE EXTRA
Indústria, 6 · 973 310 298

TAPES AL PLAT TERRITORI
Mestre Güell, 5 · 973 311 380

HOTEL-RESTAURANT
HOSTAL DEL CARME
Ctra Na-11 km 503 · Vilagrassa · T. 973 311 000

HOTEL-RESTAURANT
PINTOR MARSÀ
Av. Catalunya, 112 · Tàrraga · T. 973 501 516

BAR RESTAURANT
MENÚS
St. Pelegrí, 92 · 973 312 679

BAR RESTAURANT
MENÚS
Pg. Smó Canet, 1 · 973 312 833

PASTISSERIA · ALBADES
PRODUCTES TRADICIONALS
St. Pelegrí, 27 · 973 311 360

I TU, JA ETS SOCI DEL PARC?

L'ajut de 4 generacions de targarins i targarines socis de l'Associació d'Amics de l'Arbre ha permès la transformació del parc

Inscriu-te i col·labora a fer un parc millor!

www.amicsarbre.cat

MAPA del Parc

- 1 Plaça de l'Estanyol**
 - Ermita de Sant Eloi del s. XIII
 - Conjunt de piques de pedra
 - Torrasses del s. XIX
 - Escultura Atleta
 - Pou i safareig antics
- 2 Passeig i plaça de la M. de Déu de Montserrat**
 - Font dels Enamorats
 - Pica del molí de cal Jover
 - Arcades de l'antic quarter militar del Pati
 - Font de Mn. Josep Garriga i Sampons (camí de baix de la plaça de la M. de Déu de Montserrat)
- 3 Plaça de la Sardana**
- 4 Plaça de les Alzines**
 - Monument als Estudiosos de Catalunya
 - Conjunt de piques de pedra i rodets d'era
 - Creu de terme de l'antic camí de Balaguer
 - Font del Centenari
- 5 Pujada de la Font del Congrés**
 - Font del Congrés
 - Monòlit als fundadors
 - Premsa de vi del s. XIX
 - Molí d'oli de Conill s. XVIII
 - Portalada de l'hort del Sanrama
- 6 Pèrgola dels Viatjants**
 - Font dels Cantaires
 - Molí de vent de cal Canari

- 7 Plaça de la Bassa**
 - Restes de la pallissa de l'era de cal Llart
- 8 Plaça Mestre Amigó**
 - Monument al Mestre Amigó
 - Font de la Granota
 - Font de Sant Magí
- 9 Plaça del Mestre Güell**
 - Monument i font al Mestre Güell
 - Monument a Ramon Carnicer
 - Font de la Guitarra
- 10 Plaça del Mirador de Prades**
 - Vista de les muntanyes de Prades
- 11 Pla dels Dipòsits**
 - Font dels Amics de l'Arbre
 - Monument Penya Barcelonista
 - Monument a l'Estatut de Sau
 - Font de l'Estatut
 - Relotge de Sol
 - Mirador dels Pirineus
- 12 Plaça de Sant Jordi i bosc de "la Caixa"**
 - Mural de Sant Jordi
 - Creu de Terme de Conill

- 13 Passeig de Josep Castellana i Sangrà**
 - Pou del s. XVIII
 - Font dels Amics de l'Arbre
 - Arcades dels targarins fora vila
 - Corral de les aus
 - Monument a la Família
 - Balconada romàntica
 - Arcades d'Ossó de Sió
 - Espai Escolta
 - Finestral gòtic
 - Creu dels Escolapis
- 14 Font dels Vents**
- 15 Espai Vedruna**
 - Monòlit dedicat a Sta. Joaquina de Vedruna
- 16 Espai Germà Gonçal Crespo**

- FONT
- MIRADOR
- BAR
- LAVABOS
- PÀRQUING
- ZONA DE JOCS

espais

Situat a la part de solana del parc. Des d'allí es poden veure les muntanyes de Prades. Es va fer la remodelació actual a la dècada dels anys noranta del segle passat, i posteriorment s'hi va situar una columna de pedra procedent del corral del bestiar de cal Gomà.

Finestral del segle XIV procedent de la capella de la Sagrada Família, annexa al palau dels Marquesos de la Floresta, situada a l'antic carrer anomenat de Cervera. El seu muntatge al parc es va fer l'any 1982.

Entrada principal al parc des del carrer del Segle XX. Va ser totalment remodelada l'any 2010 per commemorar el centenari de la font del Congrés. La portalada d'accés i tot l'enllumenat es deu a la forja de l'artista Josep Castellana i Niubó.

Bastida l'any 1910 per deixar constància a la ciutat de la celebració del XIII Congrés Agrícola Català Balear que va tindre lloc els dies 15 i 16 de maig d'aquell any. En el decurs de la seva existència ha patit diferents remodelacions, l'última l'any 2010 en commemorar-se el centenari de la seva construcció.

Bastida l'any 2013 per commemorar el centenari de l'Associació d'Amics de l'Arbre. Està presidida per un relleu en bronze de la figura de sant Jordi, símbol de l'esforç i la tenacitat del poble català per vèncer tota mena d'adversitats. Està situada enmig de l'anomenat bosc de "la Caixa".

L'any 1955 es va construir un mur de contenció entre les torrasses del nord i la de l'est, situant-hi al bell mig una capelleta amb la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, realitzada per l'escultor Jaume Fontbernat. L'any 2000 es va fer una ampliació de la plaça i s'hi van instal·lar dues arcades provinents de l'antiga caserna militar que estava situada a la plaça del Pati de la Ciutat.

Conjunt d'una premsa d'oli i les seves piques de pedra provinents del nucli de Conill. L'any 1980 va ser donat a la ciutat pels seus propietaris, la família Vall-Palou, i se'n va fer el muntatge al parc l'any 1982. L'any 2004 va ser dotat tot el conjunt d'una coberta adequada per a la seva protecció.

Tot el conjunt monumental dedicat al Mestre Güell es va bastir l'any 1952 a la seva memòria. Va ser inaugurat el 16 de novembre d'aquell any, quan havien transcorregut 22 anys del seu decés. L'any 1999 es va dotar tot el terra de la plaça d'un enllosat de pedra i d'un petit sortidor d'aigua.

Un antic dipòsit de reg bastit l'any 1919 va ser posteriorment convertit en la font de la Granota. L'any 2015 es va remodelar totalment.

Bastit l'any 1982 per dotar aquest espai d'aviram de raça autòctona, a imitació dels antics corral de les masies catalanes. La pedra de la seva construcció va ser una donació de la família Boncompte-Salvadó, procedent de l'eral de cal Llart de la seva propietat.